

ชื่องานวิจัย : การเยียวยาด้านจิตใจผู้ประสบภัยคลื่นยักษ์สึนามิ

ผู้รับผิดชอบโครงการ : ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา โครงการสถาบันสันติศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรักษ์ เชื้อประไพศิลป์ (หัวหน้าโครงการวิจัย)

นางสาวปรีชา แก้วพิมล (ผู้ร่วมวิจัย)

นางสาวกัลยา วิริยะ (ผู้ร่วมวิจัย)

นางสาวบุษยา ขุนแก้ว (ผู้ช่วยวิจัย)

นายแสวง คำหงษา (ผู้ช่วยวิจัย)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิธีการเยียวยาด้านจิตใจของผู้ประสบภัยสึนามิ 2) ศึกษาวิธีการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยสึนามิ โดยการศึกษาปรากฏการณ์อย่างรวดเร็ว (Rapid Phenomenological study) ใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ อาศัยขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Interpretive phenomenology) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประสบภัยสึนามิ จังหวัด กระบี่ 3 คน จังหวัดภูเก็ต 3 คน และจังหวัดพังงา 6 คน ศึกษาระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2547 - 30 เมษายน 2548

จากผลการวิจัยพบว่า 1) ปรากฏการณ์ที่พบ ผู้ประสบภัยมีความรู้สึกกลัว ตกใจ นอนไม่หลับ ไม่มีที่พึ่งพิง ตกงาน/ไม่มีเงิน และหมดหวังในชีวิต 2) วิธีการเยียวยาของผู้ประสบภัย ประกอบด้วย การเยียวยาด้วยภูมิปัญญาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การไม่คิดมาก การไม่คิดถึง การทำบุญ การนึกถึงความดี ที่ได้ช่วยเหลือคนอื่น 3) วิธีการช่วยเหลือเยียวยาด้านจิตใจผู้ประสบภัยสึนามิประกอบด้วย การกู้ภัย เป็นการช่วยเหลือเบื้องต้น และการฟื้นฟูเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประสบภัย การใส่ใจ เป็นการตั้งสติ มองปัญหาด้วยปัญญา แสวงหาเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ การเยียวยาด้านจิตใจโดยหลวงปู่พุทธะอิสระซึ่งใช้วิธีสอนที่ช่วยให้ผู้ประสบภัยเกิดการคิดวิเคราะห์ เข้าใจกฎของชีวิต เกิดกำลังใจ และการเยียวยาโดยเพื่อนบ้านเป็นการให้กำลังใจ อยู่เป็นเพื่อน และให้ข้อคิดที่ดี การกู่ถอนาคต เป็นการจัดกิจกรรมและทีมแพทย์ เพื่อสร้างวิถีชีวิตฟื้นคืนมาโดยเร็ว

บทเรียนที่ได้จากการวิจัยพบว่า มนุษย์ยังทำตัวเหินห่างจากธรรมชาติ ยิ่งนำความเสียหายมาสู่มนุษย์ การดูแลผู้ประสบภัยควรมีแบบแผนที่ชัดเจน บทเรียนจากความประมาทและขาดความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ ความสูญเสียความตายเป็นสังขธรรมที่คอยเตือนมนุษย์ และการช่วยเหลือต้องคำนึงถึงผลกระทบ

ผลการศึกษาทำให้ทราบ วิธีการเยียวยาด้านจิตใจและรูปแบบการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยสึนามิ ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกรณีผู้ประสบภัยอื่นๆได้ และจะเป็นต้นแบบในการพัฒนาวิธีการช่วยเหลือเยียวยาต่อไป